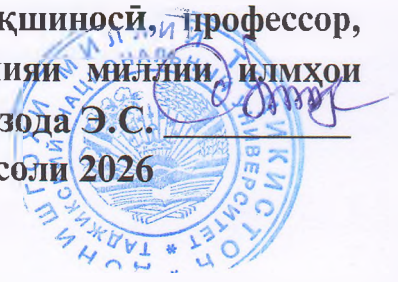

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»

Ректори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон,
доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор,
узви вобастаи Академияи миллии илмҳои
Тоҷикистон Насриддинзода Э.С.
аз «19» 01 соли 2026

ХУЛОСАИ

ДОНИШГОҲИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН

Диссертатсияи Шодизода Начибулло Маҳмадризо дар мавзуи «Чавобгарии ҷиноятӣ ҳамчун намуди чавобгарии ҳуқуқӣ: таҳқиқоти умуминазариявӣ» аз рӯи ихтисоси 5.5.1. Назария ва таърихи ҳуқуқ ва давлат; таърихи таълимот дар бораи ҳуқуқ ва давлат дар кафедраи назария ва таърихи давлат ва ҳуқуқи факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон иҷро карда шудааст.

Шодизода Начибулло Маҳмадризо зимни омода намудани диссертатсия унвонҷӯи кафедраи назария ва таърихи давлат ва ҳуқуқи факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ба ҳисоб мерафт.

Шодизода Начибулло Маҳмадризо соли 2011 ба шӯбаи рӯзонаи ихтисоси таърих ва ҳуқуқи Донишкадаи омӯзгории Тоҷикистон дар ноҳияи Рашт дохил шуда, онро соли 2016 хатм намудааст. Ҳамзамон, соли 2016-2019 ихтисоси ҳуқуқшиносии шӯбаи ғоибонаи факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон ва солҳои 2020-2022 ихтисоси ҳуқуқшиносии шӯбаи магистратураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм намудааст.

Шодизода Начибулло Маҳмадризо солҳои 2018-2023 ассистенти кафедраи ҳуқуқ ва методикаи таълими он, солҳои 2018-2022 нозири раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси Донишкадаи омӯзгории Тоҷикистон дар ноҳияи Рашт қору фаъолият намуда, аз соли 2022 то ҳоло ҳамчун сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсус ва аз соли 2023 то ҳоло ҳамчун

муаллими калони кафедраи ҳуқуқ ва идораи давлатии донишкадаи номбурда ҷору фаъолият менамояд.

Номбурда бо фармоиши ректори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз 21 январи соли 2023, №18-05 ба ҳайси унвонҷӯи кафедраи назария ва таърихи давлат ва ҳуқуқи факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон қабул карда шудааст.

Мавзуи рисолаи номзадии Шодизода Н.М. дар ҷаласаи Шурои олимони факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз санаи 11 марти соли 2023, №10 зери унвони «Ҷавобгарии ҷиноятӣ ҳамчун намуди ҷавобгарии ҳуқуқӣ: таҳқиқоти умуминазариявӣ» тасдиқ гардидааст.

Роҳбари илмӣ: Азиззода Убайдулло Абдулло – доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор, мудирӣ кафедраи назария ва таърихи давлат ва ҳуқуқи факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон мебошад.

Шаҳодатнома дар бораи супоридани имтиҳонҳои минимуми номзадӣ аз 10 октябри соли 2025, №74 аз ҷониби Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дода шудааст.

Диссертатсия дар ҷаласаи кафедраи назария ва таърихи давлат ва ҳуқуқи факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз 24 январи соли 2026, №6 муҳокима гардидааст. Ба диссертатсия аз ҷониби муқарризон баҳои мусбат дода шуда, пас аз ислоҳи камбудихо, ба зинаи навбатии ҳимоя тавсия карда шудааст.

Дар натиҷаи муҳокимаи диссертатсия аз ҷониби кафедраи назария ва таърихи давлат ва ҳуқуқи факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон хулосаи зерин қабул гардид:

1. Мутобиқати ихтисос ва номи мавзӯ ба шиносномаи ихтисос ва муҳтавои диссертатсия. Диссертатсияи Шодизода Начибулло Маҳмадризо дар мавзуи «Ҷавобгарии ҷиноятӣ ҳамчун намуди ҷавобгарии ҳуқуқӣ: таҳқиқоти умуминазариявӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади

илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 5.5.1. Назария ва таърихи ҳуқуқ ва давлат; таърихи таълим дар бораи ҳуқуқ ва давлат дар кафедраи назария ва таърихи давлат ва ҳуқуқи факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон омода шуда, ихтисос ва номи мавзӯ ба шиносномаи ихтисос ва муҳтавои диссертатсия мутобиқат мекунад.

2. Алоқамандии мавзӯи диссертатсия ба самтҳои афзалиятноки рушди илм, техника ва технология дар ҷумҳурӣ. Таҳқиқоти диссертатсионӣ дар доираи мавзӯи фаъолияти илмӣ таҳқиқоти кафедраи назария ва таърихи давлат ва ҳуқуқи факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон «Заминаҳои таърихӣ-ҳуқуқӣ ва илмӣ-методологии рушди давлат ва ҳуқуқи Тоҷикистон дар шароити роҳандозии модели нави рушди устувор барои солҳои 2021-2025» анҷом дода шудааст.

3. Мутобиқати теъдод ва мазмуни интишороти натиҷаи илмӣ ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он. Натиҷаҳои асосии таҳқиқот дар 22 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 10 мақола дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандаи тавсиянамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр шудаанд ва пурра мазмуни корро инъикос менамоянд. Мақолаҳои нашргардида фарогирандаи мазмун ва моҳияти диссертатсия мебошанд. Дар интишорот натиҷаҳои асосӣ, хулосаҳои таҳқиқот ва тавсияҳои муаллиф инъикос ёфтаанд. Теъдоди маводи ҷопшуда ба банди 35 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ гардидааст, мутобиқ мебошад.

4. Мавҷудияти санадҳои тасдиқкунандаи татбиқи натиҷаҳои илмӣ дар истеҳсолот ё имконияти татбиқ намудани онҳо. Таҳқиқоти диссертатсионӣ дорои арзишҳои илмӣ ва амалӣ буда, хулоса ва натиҷаҳои дар натиҷаи таҳқиқот бадастомада, метавонанд барои ҳалли масъалаҳои марбут ба самаранокии татбиқи ҷавобгарии ҳуқуқӣ муосидат намоянд.

Хулоса ва тавсияҳои дар диссертатсия пешниҳодгардида, дар такмили қонунгузории миллӣ нақши калон дошта, онҳо метавонанд бисёре аз холигиҳоро дар назарияи илми ҳуқуқшиносӣ, назарияи қонунэҷодкунӣ, қонунгузории амалкунанда дар самти ҷавобгарии ҳуқуқӣ, сиёсати ҳуқуқӣ ва сиёсати ҳуқуқи ҷиноятӣ, ҳамзамон амалияи ҳуқуқтатбиқсозӣ дар самти ҷавобгарии ҷиноятӣ пурра намоянд. Инчунин, маводи диссертатсияро метавон дар раванди пешбурди корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ, фаъолияти таълимӣ ҳангоми дарсҳои лексионӣ ва амалӣ аз фанҳои назарияи давлат ва ҳуқуқ, проблемаҳои назарияи давлат ва ҳуқуқ, ҳуқуқи ҷиноятӣ ва курсҳои махсуси сиёсати ҳуқуқэҷодкунӣ, сиёсати ҳуқуқи ҷиноятӣ ва ғ. истифода бурд.

5. Саҳми довтолаб дар иҷрои таҳқиқоти диссертатсионӣ. Диссертатсияи Шодизода Начибулло Маҳмадризо дар мавзӯи «Ҷавобгарии ҷиноятӣ ҳамчун намуди ҷавобгарии ҳуқуқӣ: таҳқиқоти умуминазариявӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 5.5.1. Назария ва таърихи ҳуқуқ ва давлат; таърихи таълимот дар бораи ҳуқуқ ва давлат мубрам ба ҳисоб рафта, барои рушди илмҳои назарияи давлат ва ҳуқуқ ва ҳуқуқи ҷиноятӣ аҳаммияти муҳимми назариявӣ ва амалӣ дорад.

Навгонии илмии таҳқиқоти диссертатсионӣ дар он зоҳир мегардад, ки он аз ҷиҳати назариявӣ-ҳуқуқӣ нахустин таҳқиқоти маҷмӯӣ ба ҳисоб меравад. Бори аввал аз ҷиҳати умуминазариявӣ ва бо назардошти сиёсати ҳуқуқии давлатӣ дар ҷавобгарии ҷиноятӣ ҳамчун намуди ҷавобгарии ҳуқуқӣ таҳқиқ мегардад.

Дар раванди таҳқиқот таҳлили мукаммали умуминазариявии ҷавобгарии ҷиноятӣ ҳамчун намуди ҷавобгарии ҳуқуқӣ анҷом дода шуда, хусусиятҳои назариявӣю амалии он дар шароити Тоҷикистон баррасӣ гардидааст. Инчунин, омилҳои асосии ба самаранокии татбиқи қонунгузории миллӣ дар самти ҷавобгарии ҷиноятӣ ҳамчун намуди

ҷавобгарии ҳуқуқӣ таъсиррасонанда таҳқиқ гардида, шарҳ дода шудаанд. Навгониҳои аз ҷониби муаллиф пешниҳодгардида мафҳум, моҳият, хусусият, намуд, принципҳо, асосҳои ҳуқуқӣ, такмили қонунгузорӣ оид ба ҷавобгарии ҷиноятиро ҳамчун намуди ҷавобгарии ҳуқуқӣ фаро гирифтааст. Нуктаҳои асосии диссертатсия, ки ба ҳимоя пешниҳод карда мешаванд, навгонии рисолаи илмӣ ва натиҷаи ҳалли вазифаҳои гузошташударо инъикос менамоянд. Аз ҷумла:

1. Ҷавобгарии ҳуқуқӣ ҳамчун намуди ҷавобгарии иҷтимоӣ барои ҳуқуқвайронкунӣ ва тавассути истифодаи чораҳои ҷавобгарии ҳуқуқӣ пешбинӣ шуда, аз ҷониби субъектони босалоҳияти давлат татбиқ карда мешавад. Ҷавобгарии ҳуқуқӣ ҳамчун уҳдадории мушаххас оид ба риояи меъёрҳои муқарраршудаи қонунгузорӣ ва иҷрои талаботе мебошад, ки намудҳо, шакл ва тартиби татбиқ намудани онҳоро қонун муқаррар кардааст. Ҷавобгарии ҳуқуқӣ барои шахси дар содир намудани ҳуқуқвайронкунӣ гунаҳкор маҳрумиятҳои муайяни дар қонун пешбинишудаи шахсӣ, ташкилӣ, моддӣ, ҳуқуқӣ ва дигарро пешбинӣ мекунад. Функсияҳои ҷавобгарии ҳуқуқӣ бо мақсади татбиқ шудани мақсадҳои ҷавобгарии ҳуқуқӣ амалӣ гардида, дар шакли функсияи ҷазодихӣ, ҳуқуқбарқароркунӣ, огоҳсозӣ, тарбиявӣ, муҳофизавӣ, танзимӣ ифода меёбанд.

2. Ҷавобгарии ҷиноятӣ ҳамчун намуди ҷавобгарии ҳуқуқӣ аз татбиқ ва истифодаи амалии санқсияи меъёри ҳуқуқ иборат буда, аз он хусусиятҳои зерин бармеояд: ҷавобгарии ҷиноятӣ ҳамчун намуди ҷавобгарии ҳуқуқӣ яъне аз шаклҳои чораҳои маҷбурсозӣ ба ҳисоб меравад; ба ҷавобгарии ҳуқуқӣ-ҷиноятӣ кашида шудани шахс боиси маҳкум шудан аз ҷониби давлат ва ҷамъият мегардад; дар натиҷаи татбиқи ҷавобгарии ҷиноятӣ шахси гунаҳкор бо оқибатҳои ногувор рӯ ба рӯ мешавад; иҷро намудани ҷавобгарии ҷиноятӣ, ин уҳдадории шахси ҳуқуқвайронкунанда барои таҳаммул намудани оқибатҳои манфии дорои ҷанбаҳои мухталиф

тавассути қонун муайянгардида мебошад; асоси ба миён омадани ҷавобгарии ҷиноятиро ҳуқуқвайронкунии ҷиноятӣ ташкил медиҳад, ки унсури ҷудонопазири он гуноҳ эътироф мегардад; доираи кирдорҳое, ки нисбати онҳо ҷавобгарии ҷиноятӣ татбиқ мегарданд дар қонунгузорию ҷиноятӣ мутлақо муайян гардидаанд.

3.Принсипҳои ҳуқуқи ҷиноятӣ муқаррарот, ғояҳо, асосҳои бунёдие мебошанд, ки мувофиқи онҳо қонунгузорию ҷиноятӣ ташаккул меёбад, вобаста ба онҳо воқеияти ғайолияти ҳуқуқэҷодкунӣ ва таҷрибаи ҳуқуқтатбиқсозӣ инкишоф меёбад ва ба тартиби хоси амалияи ҳуқуқӣ татбиқ мегарданд. Принсипҳои ҳуқуқи ҷиноятӣ муайянкунии иҷтимоӣ, ҳуқуқӣ ва криминологии мавҷудияти меъёрҳои хоси қонунгузорию ҷиноятиро ифода мекунанд. Онҳо талаботи ягонро нисбати ҳамаи институтҳо ва меъёрҳои қонунгузорию ҷиноятӣ муқаррар намуда, дар асоси онҳо ягонагии ғайолияти қонунгузорӣ ва татбиқи ҳуқуқ таъмин карда мешаванд. Моҳият ва мазмуни принсипҳои ҳуқуқи ҷиноятӣ зимни истифодаи қоидаҳои техникаи ҳуқуқӣ дар ғайолияти қонунгузорӣ ифода мегарданд.

4.Сиёсати ҳуқуқии ҷиноятӣ аз шаклҳо, усулҳо ва тарзу воситаҳои мухталиф иборат буда, он на танҳо дар доираи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, балки дар доираи таҳқиқотҳои илмӣ низ муайян карда мешаванд. Татбиқи сиёсати ҳуқуқӣ дар соҳаи ҷавобгарии ҷиноятӣ ва ҷазо дар Тоҷикистон эҳтимоли зиёд тавассути навгонии институтҳои қонунгузорию ҷиноятӣ, муҳофизаи ҷиноятӣ, ҳуқуқи иҷрои ҷазои ҷиноятӣ ва қонунгузорию марбут ба масъалаҳои ҷавобгарӣ ва ҷазо сурат хоҳад гирифт. Такмили ҷавобгарии ҷиноятӣ дар партави сиёсати ҳуқуқии ҷиноятӣ ба васеъ намудани шароитҳои истифодаи чораҳои пешгирикунандаи алтернативӣ ва намудҳои ҷазои ҷиноятӣ, ки ба маҳрум сохтан аз озодӣ вобаста нестанд, инсондӯстона гардонидани ҷавобгарии ҳуқуқӣ ва ҷазои ҷиноятӣ, муайян намудани ҷазои ҷиноятӣ нисбатан

вазнин барои ҷиноятҳои дорои хусусияти террористӣ, экстремистӣ, фаромиллӣ ва киберҷиноятҳо ва м.и. алоқаманд мебошад.

Чунин натиҷаҳои илмӣ зиёд дар диссертатсия ба мушоҳида мерасанд, ки саҳми довтолаб ва навгонии онро дар муҳити илмӣ бозгӯӣ менамоянд.

Диссертатсияи Шодизода Начибулло Маҳмадризо дар мавзуи «Ҷавобгарии ҷиноятӣ ҳамчун намуди ҷавобгарии ҳуқуқӣ: таҳқиқоти умуминазариявӣ» ба ихтисоси интиҳобшуда пурра мувофиқат мекунад.

Мавзуи диссертатсия ба бандҳои 31, 33, 34 ва 35 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки ба қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, № 267 ва Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдарории диссертатсия ва автореферати диссертатсия, ки бо қарори Раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27 декабри соли 2024, № 493 аз рӯйи ихтисоси 5.5.1. Назария ва таърихи ҳуқуқ ва давлат; таърихи таълимот дар бораи ҳуқуқ ва давлат мутобиқ мебошад.

Сохтори диссертатсияи Шодизода Н.М. аз номгӯйи ихтисораҳо ва (ё) аломатҳои шартӣ, муқаддима, се боб, ҳафт зербоб, хулоса, тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқот, рӯйхати адабиёт (маъхазҳо) ва феҳристи интишороти илмӣ довтолаби дараҷаи илмӣ иборат аст.

Нуктаҳо ва хулосаҳои диссертатсия бо далелҳои муътамад, аз ҷумла адабиёти илмӣ ватанию хориҷӣ, қонунгузории миллӣ ва хориҷӣ асоснок карда шудаанд, ки онҳо дорои аҳаммияти илмӣ ва амалӣ мебошанд.

Вобаста ба мавзӯ ва муҳтавои диссертатсия 22 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 10 мақола дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандаи тавсиянамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таъъ расидаанд.

I. Мақолаҳои илмие, ки дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандаи тавсиянамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷоп шудаанд:

[1–М]. Шодизода, Н.М. Хусусияти хоси ҷазои ҷиноятӣ дар низоми ҷавобгарии ҳуқуқӣ [Матн] / Н.М. Шодизода // Қонунгузорӣ. – 2022. – № 3 (47). – С. 157-165. ISSN 2410-2903.

[2–М]. Шодизода, Н.М. Мафҳум ва моҳияти ҷавобгарии ҷиноятӣ ҳамчун намуди ҷавобгарии ҳуқуқӣ [Матн] / Н.М. Шодизода // Қонунгузорӣ. – 2021. – № 4 (44). – С. 137-140. ISSN 2410-2903.

[3–М]. Шодизода, Н.М., Азиззода, У.А. Принципҳои умумӣ-ҳуқуқии ҷазои ҷиноятӣ ҳамчун намуди ҷавобгарии ҳуқуқӣ [Матн] / Н.М. Шодизода, У.А. Азиззода // Ҳаёти ҳуқуқӣ. – 2022. – №1 (37). – С. 22-34. ISSN 2307-5198.

[4–М]. Шодизода, Н.М., Азиззода, У.А. Мафҳум, моҳият ва хусусияти ҷазои ҷиноятӣ ҳамчун ҷавобгарии ҳуқуқӣ [Матн] / Н.М. Шодизода, У.А. Азиззода // Давлатшиносӣ ва ҳуқуқи инсон. – 2022. – № 1 (25). – С. 160-169. ISSN 2414-9217.

[5–М]. Шодизода, Н.М., Азиззода, У.А. Хавфи ҷамъиятии ҷиноят: таҳқиқоти умумӣ-назариявӣ [Матн] / Н.М. Шодизода, У.А. Азиззода // Давлатшиносӣ ва ҳуқуқи инсон. – 2022. – № 4 (28). – С. 27-37. ISSN 2414-9217.

[6–М]. Шодизода, Н.М. Мафҳуми ҷавобгарии ҳуқуқӣ дар шароити инкишофи нуқтаҳои нави назари илмӣ-методологӣ [Матн] / Н.М. Шодизода // Давлатшиносӣ ва ҳуқуқи инсон. – 2023. – № 2 (30). – С. 69-85. ISSN 2414-9217.

[7–М]. Шодизода, Н.М. Функсияҳои ҷавобгарии ҳуқуқӣ [Матн] / Н.М. Шодизода // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон / Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. – 2023. – № 7. – С. 249-254. ISSN 2413-5151.

[8–М]. Шодизода, Н.М., Зокирзода, З.Х. Проблемаҳои такмили қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи ҷавобгарии ҷиноятӣ [Матн] / Н.М. Шодизода, З.Х. Зокирзода // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон / Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ – 2023. – №11. – С. 232-239. ISSN 2413-5151.

[9–М]. Шодизода, Н.М. Такмили ҷавобгарии ҳуқуқӣ дар партави сиёсати ҳуқуқии ҷиноятӣ Чумҳурии Тоҷикистон [Матн] / Н.М. Шодизода // Давлатшиносӣ ва ҳуқуқи инсон. – 2024. – № 4 (30). – С. 128-142. ISSN 2414-9217.

[10–М]. Шодизода, Н.М. Мафҳум ва махсусиятҳои ҷавобгарии ҳуқуқӣ / У. А. Азиззода, Н.М. Шодизода // Давлатшиносӣ ва ҳуқуқи инсон. – 2025. – № 4. – С. 25-38. ISSN 2414-9217.

II. Мақолаҳои илмие, ки дар дигар нашрияҳои илмӣ чоп шудаанд:

[11–М]. Шодизода, Н.М. Мафҳуми ҷавобгарии ҳуқуқӣ дар шароити инкишофи нуқтаҳои назари илмӣ-методологӣ [Матн] / Н.М. Шодизода // Паёми Донишкадаи омӯзгории Тоҷикистон дар ноҳияи Рашт. – 2023. – № 1 (13). – С. 81-93.

[12–М]. Шодизода, Н.М., Бобохонов Ф.А. Ҳифзи саломатии инсон мутобиқи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои байналмилалӣ [Матн] / Н.М. Шодизода, Ф.А. Бобохонов // Паёми Донишкадаи омӯзгории Тоҷикистон дар ноҳияи Рашт. – 2021. – № 3 (7). – С. 74-78.

[13–М]. Шодизода, Н.М. Ҷазои ҷиноятӣ ҳамчун намуди ҷавобгарии ҳуқуқӣ: таҳқиқоти умуминазариявӣ [Матн] / Н.М. Шодизода // Маводҳои конференсияи илмӣ-назариявии устодон, кормандон ва донишҷӯёни Донишкадаи омӯзгории Тоҷикистон дар ноҳияи Рашт бахшида ба «25–солагии Ваҳдати миллӣ» ва «Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф (солҳои 2020-2040)» (18-23-апрели соли 2022). – Рашт, 2022. – С. 36-37.

[14–М]. Шодизода, Н.М. Асосҳои назариявӣ ҳуқуқи ҷазои ҷиноятӣ ҳамчун намуди ҷавобгарии ҳуқуқӣ [Матн] / Н.М. Шодизода // Маводҳои конференсияи илмӣ-назариявии устодон, кормандон ва донишҷӯёни Донишкадаи омӯзгории Тоҷикистон дар ноҳияи Рашт баҳшида ба «25–солагии Ваҳдати миллӣ» ва «Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф (солҳои 2020-2040)» (18-23-апрели соли 2022). Рашт, 2022. – С. 38-40.

[15–М]. Шодизода, Н.М. Хусусиятҳои хоси ҷазои ҷиноятӣ дар низоми ҷавобгарии ҳуқуқӣ [Матн] / Н.М. Шодизода // Маводҳои конференсияи илмӣ-назариявии устодон, кормандон ва донишҷӯёни Донишкадаи омӯзгории Тоҷикистон дар ноҳияи Рашт баҳшида ба «26–солагии Ваҳдати миллӣ» ва «Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф (солҳои 2020-2040)» (14-20-апрели соли 2023). – Рашт, 2023. – С. 125-126.

[16–М]. Шодизода, Н.М. Некоторые вопросы общеправовых принципов уголовного наказания как вида юридической ответственности [Текст] / Н.М. Шодизода // Вестник Науки и Творчества. – 2022. – № 4 (76). – С. 5-9.

[17–М]. Шодизода, Н.М. Мафҳум ва моҳияти ҷавобгарии ҷиноятӣ ҳамчун намуди ҷавобгарии ҳуқуқӣ [Матн] / Н.М. Шодизода // Ҳуқуқи инсон дар раванди ҷаҳонишавӣ: маводи конференсияи ҷумҳуриявии илмию назариявӣ (7-уми декабри соли 2021) // Зери таҳрири доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор Раҳмон Д.С. – Душанбе: Матбааи ДМТ, 2021. – С. 460-467.

[18–М]. Шодизода, Н.М. Хусусияти хоси ҷазои ҷиноятӣ дар низоми ҷавобгарии ҳуқуқӣ [Матн] / Н.М. Шодизода // Асосҳои таҳкими истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шароити таҳдидҳо ва хатарҳои иттилоотӣ: маводи конференсияи ҷумҳуриявии илмию назариявӣ (9-уми март соли 2022). – Душанбе: Матбааи ДМТ, 2022. – С. 135-151.

[19–М]. Шодизода, Н.М. Принципҳои умумӣ-ҳуқуқии ҷавобгарии ҷиноятӣ ҳамчун намуди ҷавобгарии ҳуқуқӣ [Матн] / Н.М. Шодизода // Ҳуқуқи инсон: дирӯз ва имрӯз: маводи конференсияи байналмилали илмию амалӣ бахшида ба таҷлили рӯзи қабули Эълومияи умуии ҳуқуқи инсон (9-уми декабри соли 2022) / Зери таҳрири номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент Қурбонализода Н.Ш. – Душанбе: Матбааи ДМТ, 2022. – С. 391-398.

[20–М]. Шодизода, Н.М. Ҷавобгарии ҳуқуқӣ: мафҳум, функция ва намудҳои он [Матн] / Н.М. Шодизода // Паёми Донишкадаи омӯзгории Тоҷикистон дар ноҳияи Рашт / Бахши илмҳои ҳуқуқ, таърих ва иқтисод. – 2025. – № 1 (3). – С. 13-23.

[21–М]. Шодизода Н.М. Масъалаҳои мубрами таснифоти ҷавобгарии ҳуқуқӣ // Ҳуқуқи инсон ва мушкилоти замони муосир: маводи конференсияи байналмилалии илмию назариявӣ (5-уми декабри соли 2025) / Дар зери таҳрири доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор Мирзозода П.З. ва доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор Мирализода И.Қ. – Душанбе: Моҳи-Мунир, 2025. – 840 с. – С. 657-667.

[22–М]. Шодизода, Н.М. Ҷавобгарии ҳуқуқӣ: аз таҳлили вазъи мавҷуда то тақмили қонунгузорӣ [Матн] / Н.М. Шодизода // Паёми Донишкадаи омӯзгории Тоҷикистон дар ноҳияи Рашт / Бахши илмҳои ҳуқуқ, таърих ва иқтисод. – 2026. – № 1 (7). – С. 53-62.

ҚАРОР ҚАРДА ШУД:

1. Диссертатсияи Шодизода Начибулло Маҳмадризо дар мавзӯи «Ҷавобгарии ҷиноятӣ ҳамчун намуди ҷавобгарии ҳуқуқӣ: таҳқиқоти умуминазариявӣ» таҳқиқоти илмию назариявӣ ба ҳисоб рафта, ба талаботи пешбинигардидаи ҚОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯӣ мебошад.

2. Диссертатсияи Шодизода Начибулло Маҳмадризо дар мавзӯи «Ҷавобгарии ҷиноятӣ ҳамчун намуди ҷавобгарии ҳуқуқӣ: таҳқиқоти

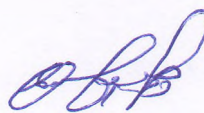
умуминазариявӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 5.5.1. Назария ва таърихи ҳуқуқ ва давлат; таърихи таълимот дар бораи ҳуқуқ ва давлат барои ҳимоя дар шурои диссертатсионӣ 6D.KOA-018-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон тавсия дода шавад.

Хулоса дар ҷаласаи кафедраи назария ва таърихи давлат ва ҳуқуқи факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон санаи 24 январи соли 2026, №6 қабул карда шуд.

Дар ҷаласа иштирок доштанд: ҳамагӣ 14 нафар. Натиҷаи овоздиҳӣ: «тарафдор» - 14 нафар, «зид» - нест, «бетараф» - нест.

Раискунандаи ҷаласа:

доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессори кафедраи назария ва таърихи давлат ва ҳуқуқи факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

Шарофзода Р.Ш.

Котиби ҷаласа:

Бухориёва А.Н.

Имзои Шарофзода Р.Ш. ва Бухориёва А.Н. ро тасдиқ мекунам:

Сардори РК ва КМ ДМТ

Шодихонзода Э.Ш.

«24» 01 2026 с.

Суроға: 734025, ш. Душанбе, хиёбони Рудаки, 17,

Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

Тел.: 2217711, факс: 2271510

Почтаи электронӣ: info@tnu.tj

Сомонаи интернетӣ: www.tnu.tj